

ఆలోచించండి - మాట్లాడండి

మూలం : వినోబా భావే

అనువాదం : వేమూరి రాధాకృష్ణమూర్తి

ప్రశ్నలు :

1. చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?
2. వీళ్ళు ఎందుకు పాదయాత్ర చేస్తున్నారు?
3. ఇలా పాదయాత్రలు చేసిన వారు మీకు తెలుసా? చెప్పండి?

నేపథ్యం :

భూమి ప్రకృతిలో భాగం. అది అందరిదీ అని గుర్తించి భూమిని అందరికీ సమానంగా పంచడానికి 'భూదాన ఉద్యమం' చేపట్టారు వినోబా భావే. ఆ ఉద్యమంలో ఆయన పొందిన అనుభవాలను ఆయన మాటల్లోనే తెలుసుకొందాం.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

1. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థం కాని పదాలకింద, వాక్యాల కింద గీతలు గీయండి.
2. అర్థం కాని పదాలను, వాక్యాలను గురించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
3. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న పదాలు-అర్థాలు పట్టిక చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

హైదరాబాదుకు సమీపంలో గల శివరాంపల్లిలో సర్వోదయ సమ్మేళనం జరుగబోతున్నది. రైల్వే వెళ్తే వార్ధానుంచి హైదరాబాదుకు ఒక రాత్రి ప్రయాణం. కాని నేను పాదయాత్ర చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాను. ఇది మార్చి 1951 నాటి మాట. రైల్వేగాని, విమానంలోగాని వెళ్ళగూడదా? అని జనం అడిగారు. విమానాలవంటి యాత్రాసాధనాలను మనం ఎంత ఇష్టపడినా మన కాళ్ళకు గల ప్రత్యేకత మన కాళ్ళదే గదా! పాదయాత్ర సాగిస్తున్నప్పుడు ప్రకృతిని, ప్రజలను బహు దగ్గరగా చూడవచ్చు. అలాంటి అవకాశం మరే యాత్రాసాధనంవల్లా లభించదు. అలాంటి అనుభవం పొందాలనే లక్ష్యంతో పాదయాత్రకు పూనుకొన్నాను. మన దేశాన్ని ఈ విధంగా దర్శించడం ఊహితీతమైన విషయం కాకపోయినా నిజానికి ఒక గొప్ప విశేషం. కాలినడకన యాత్ర సాగించి ఉండకపోతే ఇలాంటి అవకాశం నాకు లభించి ఉండేది కాదు.

వినోబాభావే

పల్లెప్రజల్లో ఉత్సాహం ఉంది. పట్టణాల ప్రజలలోకూడా ఉత్సాహం ఎక్కువగానే ఉంది. వీళ్ళను కలియడం ఎంత అవసరమో ఇప్పుడు బోధపడింది. చిన్న చిన్న గ్రామాలలో మకాంచేయాలని అనుకొన్నా. సాధ్యమైనచోట్ల గ్రామాలలో కొందరి ఇళ్ళకు కూడా వెళ్ళి వచ్చా. నాకు తెలుగు వచ్చు. కానీ తెలుగులో మాట్లాడలేను. అయినా నాకు వచ్చిన తెలుగు భాషవల్ల ఎంతో ప్రయోజనం కలిగింది. ప్రార్థన సభల్లో స్థితప్రజ్ఞుని లక్షణాలను గురించి తెలుగులో చెప్పేవాణ్ణి. నా తెలుగు మాటలు ప్రజల హృదయాలకు హత్తుకోడం నేను గమనించాను. మనవాడే, మన సోదరుడే మాట్లాడుతున్నాడనివాళ్ళు భావించేవారు. ఎంతో ప్రేమతో ప్రజలు మాకు స్వాగతం పలికారు. శివరాంపల్లి వెళ్ళవలసిన అవసరం లేకపోతే తోవలో కొద్ది రోజులపాటు ఉండవలసిన గ్రామాలు అనేకం తగిలాయి. ఒక ఊరు వెళ్ళడం, అక్కడి పరిస్థితి చూడడం, అక్కడి లోటుపాట్లు తెలుసుకోడం, అక్కడి సమస్యల్ని పరిష్కరించగలగడం అనే పనులు చేసినా ఆ చోటు వదిలి ముందుకు సాగిపోవడం నాకు నచ్చలేదు. కాని అలా చేయక తప్పలేదు. ఇక ఆయా చోట్ల

ఆ పనులు చేసేందుకు అక్కడి స్థానికుల్ని తయారుచేసే ప్రయత్నం కూడా చేశా. ఒక్క విషయం స్పష్టంగా బోధ పడింది. ప్రతి గ్రామంలోనూ మనకు సంబంధించిన వ్యక్తి ఒకరు ఉండాలి. వారితో మనకు సంబంధం ఏర్పడి ఉండాలి. అప్పుడు ఎన్నో ఘనకార్యాలను మనం సాధించవచ్చుననే నిర్ణయానికి వచ్చాను.

శంకరాచార్యులు, మహావీరుడు, బుద్ధుడు, కబీర్, చైతన్యుడు, నామదేవ్ వంటివాళ్ళు భారతదేశంలో కాలినడకన తిరిగారు. వారు కావాలనుకొంటే గుర్రాలమీద తిరగగలిగేవారే. కాని వారంతా వేగంగా నడిచే వాహనాన్ని అభిలషించలేదు. ప్రజల ఆలోచనాప్రక్రియలో మార్పు తేవాలని వారు

భూదానోద్యమంలో వినోబాభావే పాదయాత్ర

కోరుకోవడమే అందుకు కారణం. పాదయాత్రే తగిన యాత్రా సాధనమని వారు విశ్వసించారు. దేశమంతా కాలినడకన తిరిగారు. అయితే ఈనాటి యుగంలో పాదయాత్రను గురించి యోచించడమే విడ్డూరంగా ఉంటుంది. కాని ప్రశాంతంగా యోచిస్తే అంతకంటే మించిన మంచి సాధనం మరొకటి లేదని చెప్పక తప్పదు. అందువల్ల కాలినడకన తిరగాలనే నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఇలా తిరిగేటప్పుడు ప్రతి మాటా నిండు హృదయంతో, ఎంతో విశ్వాసంతో చెప్పేవాణ్ణి. అందుకు అవసరమైన నిబ్బరం, ఆత్మవిశ్వాసం నాకు కలిగాయి.

1951 ఏప్రిల్ 8వతేది. అది మా యాత్రలో మూడోరోజు. పోచంపల్లిలో గ్రామదళితులు మమ్మల్ని కలుసుకోడానికి వచ్చారు. “మాకు కొద్దిగా భూమి దొరికితే కష్టపడి పనిచేసుకుంటాం. కష్టార్జితం తింటాం,” అని వాళ్ళు చెప్పారు. వాళ్ళకు

80 ఎకరాల పొలం అవసరం అని తేలింది. “మీకు పొలం కావాలంటే ఇప్పిస్తా! కాని ఒక్క షరతు. మీరు విడివిడిగా పొలం తీసుకోగూడదు. అంతా కలిసి మొత్తం పొలంలో సమష్టి వ్యవసాయం చేసుకోవాలి,” అని చెప్పాను.

మా షరతుకు వాళ్లు అంగీకరించారు. అయితే కాగితంమీద రాసి సంతకాలుచేసి ఇవ్వండి. మీ అర్జీని ప్రభుత్వానికి పంపిస్తాను అని చెప్పాను. కాని అక్కడే అదే సభలో ఒక సోదరుడు (వెదిరె రామచంద్రారెడ్డి) వంద ఎకరాల భూమి దళితులకు ఇవ్వడానికి సంసిద్ధతను వెల్లడించారు. “మీకు వంద ఎకరాల పొలం దానంగా ఇస్తాను.” అని నా సమక్షంలో ఆయన దళితులకు వాగ్దానం చేశారు.

ఇది ఒక అసాధారణమైన ఘట్టం. సాధారణంగా రక్తపాతానికి, కోర్టు కచ్చేరీల చుట్టూ తిరగడానికి, కుత్తుకలు నరుక్కోడానికి ఆటపట్టు అవుతుంది పొలం. అటువంటి పొలం, అందులో వంద ఎకరాల భూమి దానంగా లభించడం సామాన్యమైన విషయమా? దీని వెనక ఏదో ఒక కారణం, ఏదో ఒక నంకేతం ఉన్నది అని అనిపించింది. ఆ రాత్రంతా యోచిస్తూనే ఉన్నాను. ప్రజలు ప్రేమతో భూమిని ఇవ్వగలరు అనే అనుభూతి నాకు కలిగింది.

పండిత జవాహర్‌లాల్ నెహ్రూ నాకు ఒక జాబు రాశారు. ఆ జాబులో, ఇప్పుడు జరుగుతున్నదానికి తమ సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. ఆయనకు సమాధానం రాసి పంపాను. అసలు ఏ సమస్యనైనా అహింసావిధానంలో తప్పక పరిష్కరించవచ్చు. అందుకు హృదయశుద్ధి అవసరం. ఇంతవరకు ఈ విషయం నా ఊహలో మాత్రమే ఉంది. కాని ఇప్పుడు అది ఆచరణలోకి వచ్చిందని తెలుసుకున్నాను.

భూసమస్య చాలా పెద్దది. ఇది అంతర్జాతీయ సమస్య. ఈ సమస్యను మనం శాంతియుతంగా పరిష్కరించగలిగితే స్వరాజ్యం లభించిన తరువాత మనం సాధించిన ఘనకార్యమవుతుంది. ఊహించే శక్తితో మనం యోచించగలిగితే ఈ సమస్యలో ప్రపంచశాంతికి సంబంధించిన బీజాలు నిక్షిప్తమై ఉన్నాయని బోధపడుతుంది. నేనేదో గొప్ప సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నాననే భావం నాకు కలగలేదు. ఆ విధంగా భావిస్తే అది అహంకారానికి హేతువవుతుంది. కాని ఒక్క విషయం మాత్రం నేను గ్రహించగలిగాను. భూసమస్య విషయంలో కలిగిన ప్రత్యక్షానుభవాన్ని సరిగా అర్థం చేసుకోగలిగితే భూసమస్యపరిష్కారానికి మార్గం సుగమమవుతుంది. భూదానంకోసం ప్రజలముందు చేయి చాచాను. నెమ్మది నెమ్మదిగా భావప్రచారం జరిగింది. భగవంతుడు నా మాటలకు శక్తిని ప్రసాదించాడు. ప్రభుత్వ శక్తికి మించిన కార్యం. ఇది జీవిత విలువల్ని మార్చివేసే కార్యక్రమం అని ప్రజలు గ్రహించారు.

ఇది ఒక యజ్ఞం. దీనికి భూదానయజ్ఞం అని పేరు పెట్టాను. ఇది సాధారణమైన యజ్ఞం కాదు. ఈ యుగంలో జరిగిన ఈ ఘట్టం అసాధారణమైనది. అందుకు కారణం ఇది ఒక మహత్తరమైన దానం కావడమే. చిత్తశుద్ధితో ప్రజలు చేసిన మహత్కార్యం, ప్రజల ఔదార్యానికి ఒక తార్కాణం. అందుకు నేనే సాక్షిని.

నేను ప్రతి చోటా స్పష్టంగా చెప్పాను. బీదవాళ్లకు ఏదో ఉపకారం చేశామని దాతలు భావించగూడదు. అది అహంకారం అవుతుంది. దానివల్ల మేము ఆశించిన ఫలితం చేకూరదు. గాలిమీద, నీటిమీద, వెలుగుమీద అందరికీ హక్కు ఉన్నట్లే భూమి మీదకూడా అందరికీ హక్కు ఉన్నది. కొందరి దగ్గర ఒక్క అంగుళమైనా భూమి లేకపోవడం, కొందరి దగ్గర వందలాది వేలాది

వినోబాభావే సమక్షంలో వంద ఎకరాల పొలం దానం ఇస్తానని ప్రకటిస్తున్న వెదిరె రామచంద్రారెడ్డి

ఎకరాలు పడిఉండటం సబబు కాదు. ధర్మం కాదు. ఈ విషయాన్ని సక్రమంగా గ్రహించి భూదానం చేసినప్పుడే నా సంకల్పం నెరవేరుతుంది అని స్పష్టంగా దాతలకు, ప్రజలకు చెప్పాను. చేసిన తప్పును సవరించుకొంటున్నామనే భావంతో ఇలాంటి సత్కార్యానికి పూనుకోమని కూడా చెప్పాను. ఎవరైనా భూదానానికి ముందుకు వచ్చినప్పుడు వారి దానంలో తామస భావంగాని, రాజసభావం గాని ఇమిడి ఉన్నదా అని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూసేవాణ్ణి. అలాంటి భావం కనబడితే ఆ దానం నేను స్వీకరించలేదు. ఏదో విధంగా భూమిని సమీకరించడం నా లక్ష్యం కాకపోవడమే అందుకు కారణం.

పేదలకు భూమిని ఇప్పించడమే పాదయాత్రలో నా ప్రధాన కార్యక్రమం. తల్లికి బిడ్డలకూ కలిగిన ఎడబాటును తొలగించి ఇద్దరినీ దగ్గరకు చేర్చడమే నా లక్ష్యం. దేశంలో దానం చేయాలన్న ప్రవృత్తిని మేల్కొల్పాలి. ఒక ప్రభంజనాన్ని సృష్టించాలి. ఆ ప్రేరణే నన్ను ముందుకు నడిపిస్తున్నది. భూదాన యజ్ఞానికి మూలం గాంధీజీయే!

పవనార్నుంచి ఢిల్లీ వరకు పాదయాత్ర సాగింది. అప్పటికి సుమారు 35 వేల ఎకరాల భూమి దానరూపంలో లభించింది. భారతీయుల సంస్కృతివిశేషాలతో విలసిల్లిన ఈ భూఖండంలో శాంతియుతంగా సాగిన ఈ ఉద్యమానికి ప్రజల సహకారం పూర్తిగా లభించింది. దేశంలో మొత్తం 30 కోట్ల ఎకరాల భూమి ఉన్నది. ఆ మొత్తంలో 6వ భాగం ఇమ్మని కోరాను. భారతదేశంలో గల ఒక్కొక్క కుటుంబంలో సగటున ఐదుమంది చొప్పున ఉన్నారు. ఆ కుటుంబంలో

భూదానోద్యమ సభలో వినోబాభావే

మరొకణ్ణి చేర్చుకోమని చెప్పాను. సామాన్య బీద ప్రజానీకమే ఆరోవృత్తి. అందువల్లనే ఆ ఆరోవృత్తి కోసం నేను మొత్తం భూమిలో ఆరోభాగం ఇమ్మని కోరాను.

“నేను చేస్తున్నదంతా ఏమిటి? నా ఉద్దేశం ఏమిటి? నేను మార్పు కోరుతున్నాను. మొదట హృదయ పరివర్తనం. తరవాత జీవన పరివర్తనం. తరవాత సమాజ పరివర్తనం. ఈ విధంగా మూడు విధాల మార్పులు అంటే మూడు రకాల విప్లవాలు రావాలని నా ఆకాంక్ష” నేను మొదటినుంచి న్యాయం, అధికారం అనే ప్రాతిపదికమీద భూదానాన్ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉన్నాను. న్యాయం అంటే చట్టపరమైన న్యాయం కాదు. నేను కోరేది భగవంతుని

విధానం ప్రకారం లభించే న్యాయం. స్వరాజ్యశాస్త్రం అనే నా గ్రంథంలో ఈ విషయం స్పష్టంగా పేర్కొన్నాను. మనం చట్టరీత్యా భూమిని సంపాదించాలి.

నేను భూసమస్యను శాంతియుతంగా పరిష్కరించాలని కోరుకున్నాను. భారతదేశమంతటా భూదానాన్ని గురించి ఒక్కొక్క సభ జరుగుతూ ఉండేది. భూమిని ఇమ్మని నేను ప్రజల్ని కోరడం, వాళ్ళు భూదానం చేయడం ముమ్మరంగా సాగింది. ఒక ఏడాదిలో ఒక లక్ష ఎకరాల భూమి దానరూపంలో లభించింది. నా ఆనందానికి అవధులు లేవు.

పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు ఎన్నో అనుభవాలు కలిగాయి. వాటినన్నింటినీ రెండు మాటల్లో క్రోడీకరించి చెబుతున్నాను. నా అనుభవాల్ని టూకీగా ఎలా చెప్పాలా అని యోచించాను. సాక్షాత్కారం అనే మాట నాకు గోచరించింది; ఈ రూపంలో నిజంగా నాకు లభించింది దేవుని సాక్షాత్కారమే! మనిషి మనస్సులో మంచితనం ఉంది. దాన్ని వెలికితీయవచ్చుననే కృతనిశ్చయంతో నేను పనిచేశాను. అందుకు భగవంతుడు ఈ రూపంలో నా ముందు సాక్షాత్కరించాడని నా దృఢ విశ్వాసం. మనిషి మనస్సు ఈర్ష్య, అసూయ, మాత్సర్యం, లోభం మొదలయినవాటికి నిలయం అని విశ్వసించి బయలుదేరి ఉంటే నాకు ఆ గుణాలే దర్శనం ఇచ్చి ఉండేవి. అలా జరగలేదు. భగవంతుడు అనుగ్రహించాడు. దేవుడు కల్పవృక్షం వంటివాడు. మనం ఏ రూపంలో కోరుకుంటే ఆ రూపంలో దర్శనమిస్తాడనే సత్యాన్ని నేను తెలుసుకోగలిగాను.

ఇవి చేయండి

I. వినడం-మాట్లాడడం

1. “పాదయాత్ర” అని పాఠం పేరును విన్నప్పుడు మీరేమి అనుకున్నారు?
2. ఈ పాఠం ఎవరి పాదయాత్రకు సంబంధించినది? ఆయన దేనికోసం పాదయాత్ర చేశారు?
3. ఈ పాఠంద్వారా మీరు గ్రహించినదేమిటి?
4. “భూ సమస్య చాలా పెద్దది” అని వినోబా అన్నారు కదా! ఇలా ఎందుకు అని ఉంటారు? ఇది ఈనాటి పరిస్థితులలో కూడా ఇలాగే ఉందా? దీనిమీద మీ అభిప్రాయం చెప్పండి.

II. చదవడం - రాయడం

1. కింది వాక్యాలు చదవండి. ఆ వాక్యాలకు సమానభావం వచ్చే వాక్యాన్ని గుర్తించండి.
 - అ. పల్లెపట్టణాల ప్రజల్లో ఉత్సాహం ఎక్కువగా ఉంది. పల్లెల్లో అప్యాయతతో కూడిన ప్రత్యేక విశేషం కనపడింది.
 - ఎ. పల్లె పట్టణాల ప్రజల్లో ప్రత్యేక విశేషం ఉంది. ()
 - బి. పల్లె ప్రజల కంటే పట్టణాల ప్రజల్లో ఎక్కువ విశేషం ఉంది. ()
 - సి. పల్లె ప్రజల్లో పట్టణ ప్రజలకంటే తక్కువ విశేషం కనబడింది. ()
 - డి. అప్యాయత అనే ప్రత్యేక విశేషం పల్లెప్రజల్లో ఎక్కువగా కనబడింది. ()
 - ఆ. వినోబాకు తెలుగు వచ్చు. కానీ తెలుగులో మాట్లాడలేరు. అయినా వచ్చిన తెలుగు భాషవల్ల ఎంతో ప్రయోజనం కలిగింది.
 - ఎ. వినోబాకు తెలుగు వచ్చు. కానీ సరిగా మాట్లాడలేరు. ()
 - బి. వినోబాకు తెలుగు రాదు. కాబట్టి అసలే మాట్లాడలేరు. ()
 - సి. వినోబాకు తెలుగు బాగా వచ్చు, బాగా మాట్లాడగలరు. ()
 - డి. వినోబాకు తెలుగు బాగా రాదు. కాని ఎంతో కొంత మాట్లాడగలరు. ()
 - ఇ. శివరాంపల్లి వెళ్ళవలసిన అవసరం లేకపోతే తోవలో కొద్ది రోజులపాటు ఉండవలసిన గ్రామాలు అనేకం తగిలాయి.
 - ఎ. శివరాంపల్లికి తప్పుకుండా వెళ్ళాలి కాబట్టి తోవలోని గ్రామంలో ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నా ఉండకుండా వెళ్ళారు. ()
 - బి. శివరాంపల్లికి వెళ్ళ వలసిన అవసరం లేదు. అందుకే తోవలోని గ్రామాల్లో ఉండకుండా వెళ్ళారు. ()
 - సి. శివరాంపల్లికి వెళ్ళారు. తోవలోని గ్రామాల్లో కూడా కొద్ది రోజులు ఉండి వెళ్ళారు. ()
 - డి. శివరాంపల్లికి వెళ్ళడం కంటే ఇతర గ్రామాల్లో ఉండడం ఎక్కువ అవసరం. ()
 - ఈ. ‘మాకు కొద్దిగా భూమి దొరికితే, కష్టపడి పని చేసుకుంటాం; కష్టార్జితం తింటాం.’
 - ఎ. కష్టపడి పని చేయడానికి భూమి ఉంటే, మేము మా కష్టార్జితం తింటాం. ()
 - బి. భూమి లేదు కాబట్టి, మేము కష్టపడి కష్టార్జితం తింటున్నాం. ()
 - సి. మాకు కొద్దిగా భూమి దొరికితే కష్టపడకుండా తినవచ్చు. ()
 - డి. మాకు భూమి ఉన్నది కాబట్టి మేము కష్టార్జితం తినవలసిన పనిలేదు. ()

2. పాఠంలోని కింది పేరాలు చదవండి. ఆ పేరాలలోని ముఖ్యమైన పదం / పదాలు కింద గీత గీయండి. అవి ఎందుకు ముఖ్యమైనవో రాయండి.

1వ పేరా, 3వ పేరా, 6వ పేరా, 7వ పేరా, 13వ పేరా, చివరిపేరా.

3. పాఠం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

- వినోబా శివరాంపల్లికి ఎలా వెళదామనుకున్నారు? ఎందుకు?
- వినోబాకు తెలుగు రావడంవల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం పొందారు?
- వినోబా గ్రామాలకు వెళ్ళడం వల్ల ఏమి గ్రహించారు?
- వినోబాగారి లాగ ఇంకా ఎవరెవరు పాదయాత్ర చేశారు? ఎందుకు?
- వినోబాకు పోచంపల్లిలో ఎలాంటి అనుభవం ఎదురైంది?
- వినోబా భూసమన్వయం ఎలా పరిష్కరించాలని భావించారు?
- వినోబా ఎలాంటివారి నుండి భూ దానం స్వీకరించారు?
- వినోబా ఎలాంటి మార్పును కోరుకున్నారు?

III. స్వీయరచన

1. కింది ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి.

- వినోబా పాదయాత్ర చేద్దామని ఎందుకు అనుకున్నారు?
- రైలుయాత్ర, విమానయాత్ర కంటే పాదయాత్ర మంచిదని వినోబా భావించారు కదా! దీనిమీద మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?
- “పల్లెల్లో పట్టణాల కంటే ఆప్యాయతతో కూడిన ప్రత్యేక విశేషం కనబడింది,” అని వినోబా అన్నారు కదా! పల్లెల్లోని ప్రత్యేక ఆప్యాయత అంటే ఏమై ఉంటుంది?
- ఏదైనా ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు అక్కడి భాషను నేర్చుకోవడం అవసరమా? ఎందువల్ల?
- సమష్టి వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి? ఈనాడు గ్రామాల్లో సమష్టి వ్యవసాయాలు జరగక పోవడానికి గల కారణాలు ఏమిటి?
- బీదలకు ఉపకారం చేశామని దాతలు భావించగూడదని వినోబా చెప్పారు కదా! ఆయన ఎందుకని అలా అని ఉంటారు?
- పేదలకు భూమికి ఉండే సంబంధం తల్లికి, బిడ్డలకు ఉన్న సంబంధం వంటిది అని వినోబా అన్నారు కదా! అది సరైందేనా? ఎందుకు?

2. వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు : కింది ప్రశ్నలకు 10 వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

- వినోబా గురించి 10 వాక్యాలలో వ్యాసం రాయండి.
- కొందరికి అసలే భూమి లేకపోవడం, మరికొందరికి వందల ఎకరాల భూమి ఉండడం అనే పరిస్థితి నేడు కూడా ఉంది కదా! ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి మీరు సూచించే పరిష్కార మార్గాలు ఏమిటి?

IV. పరజాలం

1. పాఠం ఆధారంగా కింది పదాల అర్థాలు తెలుసుకోండి. వీటిని వివరిస్తూ రాయండి.

- “కష్టార్థితం” అంటే
- “నిండు హృదయం” అంటే.....

- ఇ. “అసాధారణ ఘట్టం” అంటే.....
 ఈ. “హృదయశుద్ధి” అంటే.....
 ఉ. “జీవన పరివర్తనం” అంటే.....
 ఊ. “సమాజ పరివర్తనం” అంటే.....
 ఎ. “సత్కార్యాలు” అంటే.....

2. కింది ఆధారాలతో ఖాళీలు పూరించండి.

- అ. కాలినడకన చేసే యాత్ర యాత్ర
 ఆ. పుణ్యక్షేత్రాలకోసం చేసే యాత్ర యాత్ర
 ఇ. ఆనందంగా తిరగడానికి చేసే యాత్ర యాత్ర
 ఈ. తెలివితేటలు పెంచుకోవడంకోసం చేసే యాత్ర యాత్ర
 ఉ. జయించాలని కోరికతో చేసే యాత్ర యాత్ర
 ఊ. అంతరిక్షంలోకి వెళ్ళడం యాత్ర
 ఎ. జీవించడం, బతుకుతెరువు కోసం తిరగడం యాత్ర
 ఏ. దేవుణ్ణి రథంమీద ఉంచి ఊరేగించడం యాత్ర
 ఐ. ఇతర రాజ్యాలను ఆక్రమించడంకోసం చేసే యాత్ర యాత్ర

V. సృజనాత్మకత

- నువ్వే వినోబా స్థానంలో ఉంటే, నేటి పరిస్థితుల్లో ప్రజలకు ఏమని సందేశం ఇస్తావు? దాన్ని రాసి ఏక పాత్రాభినయం చేయండి.
- ఈనాటి పరిస్థితులకనుగుణంగా భూదానం ఆవశ్యకతను వివరిస్తూ ఒక కరపత్రాన్ని లేదా పోస్టరును తయారు చేసి ప్రదర్శించండి.

VI. ప్రశంస

- భూదానం అనేది ఒక సత్కార్యం. ఇలాంటివే ఇంకా ఏ ఏ సత్కార్యాలు చేయవచ్చు? ఇలాంటి సత్కార్యాలు చేసినవారిని అభినందిస్తూ లేఖ రాసి ప్రదర్శించండి.
- వినోబా భూదాన ఉద్యమంకోసం చేసిన పాదయాత్రను అభినందిస్తూ, ఆయనకు ఏమని లేఖ రాస్తారు? రాసి గోడ పత్రికలో ప్రదర్శించండి.

VII. ప్రాజెక్టు పని

- పోచంపల్లిలో రామచంద్రారెడ్డిగారు వినోబాభావే ప్రసంగానికి ప్రేరణపొంది ఒకేసారి వంద ఎకరాలను దానం చేశారు కదా! అలా మీ ఊరిలోనూ పేరు పొందిన దాతలు కొందరు ఉంటారు కదా! వాళ్ళ పేర్లను సేకరించి ఎవరు ఏ రకమయిన దానం చేశారో తెలియజేసే వివరాలను రాసి గోడపత్రికలో పెట్టండి.

VIII. భాషగురించి తెలుసుకుందాం

1. కింది పదాలను విడదీయండి.

ఉదా॥	వసుధైక	=	వసుధ + ఏక	=	(అ + ఏ = ఐ)
అ.	రసైక	=	 +	=	()
ఆ.	సురైక	=	 +	=	()
ఉదా॥	సమైక్య	=	సమ + ఐక్య	=	(అ + ఐ = ఐ)
ఇ.	అష్టైశ్వర్యం	=	 +	=	()
ఈ.	దేవైశ్వర్యం	=	 +	=	()
ఉదా॥	పాపౌఘము	=	పాప + ఓఘము	=	(అ + ఓ = ఔ)
ఉ.	దివౌకసులు	=	 +	=	()
ఊ.	వనౌషధి	=	 +	=	()
ఉదా॥	రసౌచిత్యం	=	రస + ఔచిత్యం	=	(అ + ఔ = ఔ)
ఎ.	దివ్యౌషధం	=	 +	=	()
ఏ.	దేశౌన్నత్యం	=	 +	=	()

2. పైన పేర్కొన్న పదాలను విడదీసినప్పుడు మీరు గమనించిన విషయం సరిచూడండి...

- అ) ఈ సంధి ఏర్పడేటప్పుడు ప్రతిసారీ పూర్వస్వరంగా 'అ' వచ్చింది
 ఆ) పరస్పరం స్థానంలో వరుసగా ఏ, ఐ ఓ, ఔ లున్నాయి.
 ఇ) 'అ'కారానికి ఏ, ఐ లు కలిసినపుడు 'ఐ' వచ్చింది.
 ఈ) 'అ'కారానికి ఓ, ఔలు కలిసినపుడు 'ఔ' వచ్చింది.
 అంటే -
 i 'అ'కారానికి ఏ, ఐ లు పరమైనపుడు 'ఐ' వస్తుంది.
 ii 'అ'కారానికి ఓ, ఔ లు పరమైనపుడు 'ఔ' వస్తుంది.
 ఐ; ఔ లను వృద్ధులు అంటారు.
 ఈ సంధి వృద్ధిసంధి.

పై తరగతుల్లో ఈ సంధిని గురించి మరింత వివరంగా తెలుసుకుంటారు.

నేనివి చేయగలనా?

1. వినోబాను గురించి ఆయన చేసిన పాదయాత్రను గురించి సొంతమాటల్లో చెప్పగలను. ఔను / కాదు
2. "ఆత్మకథ" రూపంలోని ఈ పాఠాన్ని చదివి అర్థంచేసుకొని సొంతమాటల్లో చెప్పగలను. ఔను / కాదు
3. పాఠంలోని పదజాలాన్ని సొంత మాటల్లో వినియోగించగలను. ఔను / కాదు
4. వినోబాను గురించి, భూదాన ఉద్యమాన్ని గురించి సొంతమాటల్లో రాయగలను. ఔను / కాదు
5. భూదాన ఉద్యమాన్ని గురించి కరపత్రం / పోస్టర్ తయారుచేయగలను. ఔను / కాదు

మీరు సాహసంతో పనిని చేపట్టలేకపోతే మీరు ఓటమికి గురి కానేకారు. కానీ మీరు జీవితంలో ఏదీ సాధించలేకపోతారు.

- వినోబా భావే